

IZSELIJSKI VESTNIK RAFAEL

GLASILO RAFAELOVE DRUŽBE V LJUBLJANI

IZHAJA
15. VSAKEGA MESECA
UREDNIŠTVO: LEONIŠČE
UPRAVA: TYRŠEVA C. 52
V LJUBLJANI

NAROCNINA:
ZA JUGOSLAVIJO
LETNO DIN 12—
ZA INOZEMSTVO
LETNO DIN 24—
OGLASI PO DOGOVORU

LETO VII.

LJUBLJANA, JULIJ 1937.

ŠTEV. 7

Tudi Slovenija na tujem plaka za velikim pokojnikom nadškofom dr. A. B. Jegličem

Cela Slovenija doma joka ob svežem grobu, ki ji je za vedno zakril največjega sina ne samo sedanje dobe, temveč tudi njene preteklosti. Knjiga življenja nadškofa dr. Antona Bonaventura Jegliča je bila popisana. Večni sodnik jo je zaprl, nadškofa Jegliča pa poklical k sebi po večno plačilo. In tako je 2. julija odšel v večnost k svojemu Bogu, katerega je toliko ljubil, mu tako zvesto služil, toliko delal, žrtvoval in trpel za njegovo čast in zveličanje njemu tako milih in ljubih neumrjelih duš.

In po pravici joka za njim cela Slovenija in z njo cela država Jugoslavija. Dr. Jeglič je bil tisti, ki je stvaril Jugoslavijo. Ko bi se on ne bil v odločilnem trenutku odločil za njo, ko bi on ne bil podpisal majske deklaracije in tako pridobil cel slovenski narod za novo državo Jugoslavijo, smelo trdim, da je ne bi bilo. Ko bi on ne bil pred štiridesetimi leti kot oče slovenskega naroda s toliko odločnostjo nastopil in boj proti nesrečnemu nekrščanskemu liberalizmu, bi bila ta kuga okužila ves slovenski narod in mu vzela tisto mogočno in krepko voljo, ki ga je usposobila, da se je narodno zavedel in postavil v bran za svoje pravice in svoj obstoj. Pa tudi Slovenija na tujem, naše slovensko izseljenstvo, ima dovolj vzrokov, da zaplaka ob njegovem svežem grobu.

Ko se v vsej Sloveniji nihče ni zmenil za slovenskega izseljenca na tujem, ko nikomur niti na misel ni prišlo, da je domovina dolžna skrbeti tudi za svojece na tujem, je škof Jeglič edini mislil na nje, skrbel za nje. Izdal je več pastirskih listov, v katerih je dokazoval narodu vso bedo in stisko slovenskega človeka na tujem, ko je opozarjal na velike nevarnosti za vero in narodnost, katerim je izpostavljen sredi mrzle in grde tujine, in klical k delu in skrbi za

nje. Sam je dvakrat pohitel med nje v Nemčijo in obiskal vse slovenske naselbine, bodril izseljence k zvestobi do vere in na-

roda, navduševal jih za samoobrambo in samopomoč, da se ohranijo sredi tujine dobri katoliški Slovenci. Pohitel je celo v Severno Ameriko in obiskal vse večje naselbine in tam enako delal, bodril, navduševal kakor prej v Nemčiji. Sam je prigo-

varjal svojim duhovnikom, če tudi jih je sam krvavo potreboval, da so šli za našimi izseljenci v tujino, prevzeli vodstvo in reševalno delo med njimi.

Z vsemi je ostal v ozkih zvezah kot oče s svojimi otroki, se zanimal za njih napredek ali njih nazadovanje. Vsak napredek izseljencev kjerkoli na svetu ga je veselil. Vsaka škoda, vsaka nesreča ga je žalostila. Osebnim celotno vrsto njegovih pisem v Ameriko, ko je sledil katoliškemu časnikarstvu med izseljenci. Ko je prišlo edino katoliško tiskovno podjetje v Ameriki, tiskovna družba »Edinost« in z njo listi »Ave Maria«, »Glasnik« in »Edinost« v nevarnost obstoja, koliko se je trudil, da je reševal, kar se je še rešiti dalo. Pisal je celo sv. očetu, da je posredoval, reševal in pomagal.

In kako odkritega in navdušenega prijatelja je imela naša Rafaelova družba v njem. Velikokrat, ko je bil zadnja leta v Ljubljani, jo je obiskal, se za njeno delo, njen napredek zanimal, bodril in navduševal njene voditelje za to delo.

Da, tudi Slovenija na tujem plaka ob svežem grobu nadškofa dr. Jegliča, ker je tudi ona izgubila svojega dobrega očeta. Zato pa, kakor Slovenija tu doma, tako tudi Slovenija na tujem ob njegovem grobu moli zanj in se mu zahvaljuje za vse, kar je za nje dobrega storil, moli k Bogu, naj podari slovenskemu narodu še veliko takih velikih mož, kakor je bil nadškof Jeglič, ki naj pred vsem prosi pri Bogu, da bo tudi naša Slovenija na tujem, naše slovensko izseljenstvo ostalo vedno zvesto njegovi veliki dediščini, ki nam jo zapušča, katoliški veri, slovenskemu narodu, Jugoslaviji.

Veliki nadškof dr. Jeglič pa naj počiva v miru pri Bogu!

P. Kazimir Zakrajšek OFM.

Našim dragim izseljencem!

Še en mesec in naš veliki izseljenski dan bo tu, ko se bodo člani nove slovenske izseljenske zbornice zbrali v svečani dvorani palače kr. banske uprave v Ljubljani in začeli novo dobo našega skupnega dela za koristi in zaščito naših slovenskih izseljencev.

Član slovenske izseljenske zbornice more biti vsako društvo tu doma, ki ima v programu tudi delo za naše izseljence, in vsako društvo naših izseljencev iz slovenske diaspore ali v tujini, izven državnih meja, brez ozira, kakšno je društvo.

Toda vsako teh društev mora vsaj do 15. avgusta Rafaelovi družbi priglasiti svoj pristop k zbornici, ki mu bo poslala sprejemnico. Brez te sprejemnice nima nobeno društvo pristopa k zborovanju. Vsako društvo sme poslati na zborovanje toliko članov, kolikor hoče. Poleg te sprejemnice morajo pa člani prinesiti s seboj tudi pismo izjavo društva, da jih društvo pošilja, da ga smejo ti člani uradno zastopati. Ta izjava naj se glasi:

Podpisano društvo (ime)
v (kraj), država, s tem potrjuje, da pošilja na zborovanje Slovenske izseljenske zbornice v Ljubljani sledeče svoje člane:

Ime, poklic in stanovanje.

Vse te navedene člane podpisano društvo pooblašča, da ga smejo uradno zastopati, da smejo predlagati v imenu društva razne predloge in nasvete in o njih v imenu društva glasovati.

Društvo

Blagajnik. Predsednik. Tajnik.

Izjava mora biti potrjena s pečatom društva.

Izseljenski gg. duhovniki in učitelji so člani zbornice po svoji službi.

Na zborovanje vabimo tudi vse člane Družbe sv. Rafaela.

Vsi drugi se smejo udeležiti zborovanja, ako so se pred 15. avgustom priglasili in so dobili posebno povabilo Rafaelove družbe.

Vse slovenske izseljence širom sveta vnovič pozivamo, da se udeležijo II. izseljenskega kongresa

ki se bo vršil ob 10 letnici Družbe sv. Rafaela. Naloge slovenskega izseljenstva so narastle in v nekih ozirih toliko dozorele, da se lahko v drugi zberemo in ustanovimo Slovensko izseljensko zbornico. Dne 22. avgusta bodo na Brezjah velike cerkvene slavnosti, zvečer pa slavnostna akademija, 23. avgusta bo začel zasedati izseljenski kongres. Prosimo cenj. uredništva, odbornike pri društvih in podpornih organizacijah, vse gospode duhovnike in izobražence, zlasti pa slovenske delavce, da začno takoj sporočati vse svoje misli, predloge in načrte o problemu slovenskega izseljenstva na naslov Družbe sv. Rafaela (odboru za kongres),

Izseljenska zbornica

23. avgusta letos bo v Ljubljani ustanovljena Slovenska izseljenska zbornica pod okriljem Rafaelove družbe.

Izseljenska zbornica bo imela delokrog, kakor ga imajo vse druge naše že ustanovljene zbornice, na primer delavska, trgovska, kmetijska, zdravniška itd.

Izseljenska zbornica bo posvetovalna ustanova, ki si bo na ustanovnem zasedanju 23. avgusta določila svoj statut, svoja pravila in svoj pravilnik.

Naloge izseljenske zbornice bodo v glavnem naslednje:

1. da združuje vse slovenske izseljenske organizacije tu doma in vse organizacije s kakršnimkoli obeležjem naših izseljencev po svetu v eno celoto pri reševanju našega izseljenskega problema;

2. da zastopa, štiti in pospešuje interese našega slovenskega izseljenstva;

3. da proučuje iz lastne pobude ali na zahtevo državnih in samoupravnih oblasti vprašanja, ki se nanašajo na vse panoge izseljenskega problema;

4. da v teh vprašanjih predlaga pristojnim državnim in samoupravnim oblastem svoja mnenja in predloge;

5. da proučuje gospodarske, delavske, kulturne, narodnostne in verske razmere med našimi izseljenci po vseh državah sveta;

6. da daje svoje mnenje o načrtih zakonov in naredb glede slovenskega izseljenstva;

7. da zbira in obdeluje statistične podatke o slovenskem izseljenstvu, vodi izseljenski muzej, kjer ohranja prihodnosti vse važne podatke o gospodarskem, delavskem, kulturnem, političnem, socialnem, karitativnem in verskem delovanju naših izseljencev po državah sveta;

Slovensko dekle v Severni Ameriki odlikovano

Komaj 15 letna Dorica Birtič iz Clevelanda, učenka višje šole Notre Dame v Clevelandu, je bila ena izmed desetih najbolj odličnih učenk v Zedinjenih državah, ki je bila bogato obdarjena za svoje perfektno šolsko delo. Gospodična Birtič bo v kratkem odpotovala iz Clevelanda proti New Yorku, kjer bo dobila brezplačno vožnjo na luksuznem parniku ameriške linije. Vožila se bo po Atlantiku, po Sredozemskem morju, obiskala bo Neapel, Aleksandrijo v Egiptu, Palestino, kjer bo imela priliko ogledati si Jeruzalem, Betlehem in druga zgodovinska mesta. Obiskala bo tudi Marseille v Franciji in druga številna mesta.

In vse to se bo zgodilo, ker je gospodična Birtič najbolj izmed desetih učenk v Zedinjenih državah odgovorila na vprašanje glede ameriške trgovske mornarice, kakšnega pomena je za Ameriko, kaj je Amerika do sedaj naredila, da pridobi večjo trgovino z ostalimi državami na svetu in kakšno bodočnost ima Amerika glede pomorskega trgovanja.

Vse stroške njenega potovanja od časa, ko zapusti Cleveland, in do časa, ko se vrne s potovanja po svetu, bo plačal Propeller Club in časopis »The Cleveland Press«. Vožnja je vredna najmanj 750 dolarjev, poleg tega pa dobi učenka še sto dolarjev za osebne izdatke na potovanju. Njene katoliške učiteljice, sestre Notre Dame reda, so jo pravilno pripravile, da je spisala težavno nalogo, za katero jo danes zavida več tisoč njenih ameriških sester. Ampak Slovenec je Slovenec, ki se postavi vselej, kadar se le

8. da ohranja zveze izseljencev z domovino in domovine z izseljenci.

Član zbornice more biti: 1. vsako izseljensko društvo tu doma, ki se peča z izseljenskim vprašanjem, 2. vse organizacije naših izseljencev izven ožje domovine brez razlike njih značaja in namena, 3. v naselbinah, kjer ni slovenskega društva, so člani lahko posamezniki, ki pristopijo prostovoljno ali jih kooptira Rafaelova družba.

Pravice članov zbornice so, da se udeležujejo po svojih delegatih zborničnih zasedanj; da se okoristijo z vsemi zborničnimi ustanovami; da se zbornica zavzema za njih koristi in potrebe; da dobivajo od zbornice vso pomoč in sodelovanje za svoje društveno delovanje; da predlagajo zbornici svoje predloge in nasvete.

Zbornično delo vrše odseki: gospodarski (delavske razmere, delavske konvencije, izseljenske vloge), kulturni (poročevalska služba, izdajanje publikacij, statistika, izseljenski muzej, izseljenske šole, izseljenski učitelji, izseljenska društva), verski (izseljenski duhovniki, duhovski obiski naselbin), zbornični (organizacija članstva, zasedanja, obiski domovine).

Zbornični svet pozna tri vrste članov: voljene, delegirane in kooptirane.

Vsako društvo izvoli za vsakih 50 članov po enega delegata. Delegirane člane pošilja po zbornico: po enega ministrstvo za socialno politiko, notranje, zunanje, za obrt in trgovino in politično, oddelek za vere, oba slovenska ordinariata in banska uprava.

Kooptirani člani so razni strokovnjaki v strokah in organizacijah, ki so kakorkoli v zvezi z izseljenskim vprašanjem, katere kooptira Družba sv. Rafaela v zbornico.

Članarina za jednote, zveze: (ako pristopi samo vrhovni glavni odbor) 100 din letno.

Ako pristopi cela zveza z vsemi društvimi in člani, 2 din letno za vsakega člana.

Posamezni člani 10 din letno.

hoče. Naj še omenimo pri tem, da je Dorica izmed 10 učenk, ki so dobile nagrado v Zedinjenih državah, šesta, ki je iz katoliške šole. Le štiri učenke javnih šol dobijo enako nagrado. Pač častno priznanje za katoliške šole v Ameriki. 15 letna učenka je hčerka Luke in Marije Birtičeve, XIII/53 E 84 Th. St. Njen ded in babica sta pa Anton in Jožefa Krese.

Domovina iskreno čestita Dorici, materi, očetu in vsem sorodnikom in upamo, da se bo mlada dijakinja zdrava in z bogatimi skušnjami vrnila v Zedinjene države, kjer bo delovala, ko doraste, v večji napredek Amerike in slovenskega naroda, ki prebiva po vseh predelih Severne Amerike.

Novi darovi za našo izseljensko mladino

Učenke II. a razreda II. državne dekliške meščanske šole sv. Cirila in Metoda v Mariboru so sestavile pod vodstvom razredničarke gospe M. Lorber štiri krasne spominske albume in jih poslale Rafaelovi družbi v Ljubljani. Naša družba bo albume razstavila v izložbenem oknu kake trgovine v Ljubljani, potem pa jih bo izročila izseljenski mladini v Nemčiji, Franciji, Belgiji in Ameriki. Velikodušnim darovalkam se v imenu vse izseljenske mladine Družba sv. Rafaela iz srca zahvaljuje.

Pri naših izseljencih v Nemčiji

Čudna so pota našega slovenskega naroda. Tako maloštevilni je, pa ga je polovico raztresenega po svetu izven mej naše domovine. Naši ljudje si po svetu iščejo sreče, ki je pa največkrat dvomljiva. Le malokdo od naših izseljencev v tujini obogati. Kako napačne pojme imajo naši rojaki v domovini o težavah in bridkosti, s katerimi se morajo boriti naši izseljenci v tujini.

V Nemčiji je našim ljudem popolnoma onemogočeno, da bi si priborili boljši položaj. Če je pri nas skoro nemogoče, da bi kmet dal svojega sina v srednje šole, je tu še več kot nemogoče. Toliko je zaprek, da jih naš človek ne more premagati. Večina naših ljudi je zaposlena v rudnikih in le malo jih je, ki bi bili obrtniki. Sicer pa ti morda še manj zaslužijo kot oni, ki stalno delajo v rudnikih. Saj je tudi tu načelo: jemlji na vero, kolikor dobiš, za plačilo se bomo že pozneje zmenili. Rudar prejema svoj zaslužek redno, toda ni tako velik, da bi si mogel od tega kaj prida prihraniti. Še misliti pa ne more, da bi s temi prihranki dal študirati svojega sina. Takse na srednjih in visokih šolah so tako visoke, da jih zmore plačevati le oni, ki ima prav dobro službo. Tako študirajo v Nemčiji po večini otroci uradnikov in bogatinov. Le malo je tistih otrok, tudi med Nemci, katerih starši so navadni rudarji in študirajo. Mora pa že imeti bogatega strica ali drugega dobrotnika, ki ga podpira. Zato ne poznam našega izseljenca, ki bi imel svojega sina v srednji šoli. Pač, eden je, toda ta študira pri nas v domovini. Sicer pa, kaj bi s študijem, saj bi itak ne dobil službe. Tu ne sprejemajo izseljencev v službe kot privatne uradnike, ali celo inženirje, obratovodje. V tem slučaju ti ne kaže drugega, kot da se daš prepisati v nemško državljanstvo. Tudi koncesijo za obrt dobi Slovenec zelo težko. Torej pač ne preostaja drugega za našega mladeniča ali mladenko kot delo v rudniku, delo na kmetih ali za služkinjo pri kaki nemški družini.

V zadnjih letih, ko je veliko rudarjev še brez dela in ni misliti, da bi kmalu dobili mladi ljudje zaposlitve v rudniku, pošiljajo Nemci te mlade ljudi na kmete. Kdor dobi od delavskega urada poziv za delo na kmetih, se skoro mora odzvati, četudi ne rad, sicer tudi pozneje ne sme upati, da bi kdaj prišel na »ceho« (v rudnik). Veliko naših mladih fantov tako služi na kmetih. Zaslužek je različen. Tudi je poleti večji kakor pozimi. Najbolje menda zaslužijo tisti, ki znajo opravljati stroje ali opravljajo krave. Največ, kar ima krav eden v oskrbi, je sedemnajst. Ti zaslužijo do 60 nemških mark. Kaj bo seveda vedel naš fant, ki je zrasel v rudniškem kraju, o kravah? Zato po večini naši ljudje opravljajo najslabša dela in temu primerno tudi veliko manj zaslužijo. Zaslužek teh je pozimi do trideset, poleti pa do štirideset nemških mark. Tu sem navedel najvišjo stopnjo plače. Povprečni zaslužek je seveda manjši.

Če preračunamo ta zaslužek po našem denarju, je to veliko, ali moramo tudi vedeti, da je v Nemčiji precej dražje kot pri nas.

Kmetje so tu neprimerno bolj bogati kot naši. To pa je popolnoma razumljivo, ker

je Nemčija industrijska država. Zato vsak kmet prav lahko za dober kup proda svoje pridelke in živino.

Danes, ko se bije v Nemčiji boj za čimvečjo osamosvojitve od uvoza, posebno pazijo, da se nobena stvar ne zavrže. Saj morda poznate izrek: boj uničevanju — kar pomeni, da se ne sme nobena reč zavreči. Celo pomije pobirajo pozimi od ljudi in z njimi krmijo živino. Staro železo, tube od zobnih krem, stare krpe in ne vem kaj še vse, vse to pobirajo po hišah in predelujejo. Če bi pri nas tako varčevali, no, pa kaj bi potem

prodali, ko imamo vsega preveč, le denarja nam manjka.

Ljudje so tu zelo varčni. Kje bo pri nas kdo sedel v gostilni ves večer pri kozarčku piva? Če tudi drugi dan nima kaj jesti, vendar mora biti na mizi liter vina. Kajpada so tudi tu izjeme. Naš rudar je zadovoljen, če ga ima vsako nedeljo za »en šopen« (četrt litra). Navadno pijejo »šnops« najslabše vrste, kakršnega bi pri nas nihče niti ne poskusil. Zato ni čuda, da celo Nemci poznajo našo slivovko.

Na vse to sem se spomnil, ko sem v časopisu bral, da gredo nekateri naši ljudje v Nemčijo na delo.

Tone Šlibar, izselj. učitelj.

O vzgoji voditeljev naših izseljenskih društev

(Nadaljevanje.)

Izseljenski duhovnik in izseljenski učitelj nimata časa, da bi vzgajala voditelje katoliških izseljenskih društev; pa tudi če bi ga imela, bi jim ne mogla dati tega, kar jim more nuditi domovina. Ves potek vzgoje naj bi bil ta:

Izseljenski duhovnik in učitelj bi izbrala v vsaki večji naselbini po enega dečka in eno deklico (starost okrog 15 let) in ju priporočila Rafaelovi družbi. Ta bi izprosila pri banski upravi primerno podporo za šolanje v domovini. Mislim, da bi bilo težko dobiti primernejših šol, kakor sta Uršulinski samostan za deklice in Salezijanski zavod na Kodeljovem za dečke. V teh dveh zavodih naj bi se stalno vzgajali bodoči naši pomočniki in voditelji naših društev.

Pri izbiri bi morali gledati, da se določijo v ta namen nadarjeni sinovi in hčere pobožnih in narodno zavednih izseljencev. Glasba je močno privlačno sredstvo za mladino, zato bi mladeniči in dekleta ne smeli biti brez posluha in veselja do pesmi in godbe.

Česa pa naj bi se učili v domovini?

Predvsem naj bi postali dobri stoprocentni katoliški fantje oziroma dekleta. Tega jim v tujini ni mogoče dati. Samo tisti, kdor vidi naš narod v domovini, spozna, kako globoko je v njem ukoreninjena katoliška misel, in more postati njegov veren sin ali hči. V tujini — v industrijskih krajih posebno — je še tisto malo verskega življenja, kar ga je, samo nekaka zunanja parada. Tu pač nihče ne čuti, da je molitev pobožno povzdigovanje duha k Bogu.

In še en razlog je, da mora biti mladina, ki bi se izobraževala v tujini, dobro podkovana v verouku:

Tega predmeta, brez katerega je vsaka vzgoja zidanje hiše na pesek, ne morejo povsod poučevati duhovniki, temveč rabijo pomočnikov. V Franciji pa sploh ni mogoče ustanavljati pravih jugoslovanskih šol, ker izmed vseh narodov samo mi nimamo tozadavne pogodbe. Zakon je treba obiti na ta način, da se odpira šole pod pretvezo poučevanja verouka, kar je dovoljeno. V zvezi z veroukom — kompleksni pouk — je mogoče spretnemu učitelju učiti vse druge predmete.

Poleg verouka naj bi se izseljenski študentje dobro seznanili s slovenščino in svoj

materinski jezik tako vzljubili, da ne bi hoteli nikoli govoriti tujega jezika brez potrebe.

Tretji predmet bi bil zemljepis in zgodovina naše domovine. V to svrhu bi morali prepotovati vso Slovenijo in deloma tudi ostalo domovino. Tu prepevamo: »V gorenjsko oziram se...«, »Od Urala do Triglav...«, »Pridi Gorenje... vabi Dolenje«, »Od Celja do žaleca«, »Sem fantič z zelenega štajerja« itd. Kako tuje so vse te pesmi mladim izseljencem, ki niso še videli svoje domovine. In sploh ne more govoriti o Sloveniji in Jugoslaviji in navduševati druge, naj jo ljubijo, tisti, ki jo sam še ni videl.

Verouk, slovenščina, zemljepis in zgodovina, to bi bili glavni predmeti, s katerimi bi se seznanjali izseljenski dijaki. Učiti pa bi se morali tudi nekoliko glasbe (tamburice), pevovodstva in vodstva društev (požrtvovalnost, odpustljivost, opravljanje raznih funkcij, sestavljanje predavanj, govornišvo i. dr.).

Ne samo eno leto, ampak najmanj dve bi morali ostati fantje in dekleta v domovini. »Z mladino za mladino«, to je hvalevredno geslo, ki si ga je osvojila Rafaelova družba. Pri mladini je treba začeti, če si hočemo pridobiti dobrih voditeljev katoliških društev in dobrih prosvetnih sodelavcev, zato se lotimo opisanega načina vzgoje vsi, ki nam je pri srcu naša slovenska kri v tujini. Brez dvoma bomo tako želi največ uspehov.

Jankovič J.

Letni obračuni Slovenske dobrodelne zveze

Slovenska dobrodelna zveza je podporno društvo, s sedežem v Clevelandu. Ustanovljena je bila leta 1910 ter se je do sedaj razvila v močno in moderno organizacijo.

Bilanca 31. decembra 1935 je bila 1.253.011,46 dolarjev, bilanca 31. decembra 1936 je bila pa 1.367.132,90 dol., napredek za 114.121,44 dolarjev. Število članov je bilo ob koncu leta 1935 11.139, ob koncu leta 1936 pa 11.619. Posmrtnina se je izplačala v 45 slučajih 33.802 dolarja. Bolniških podpor skupno 66.391 dol., skupno torej 100.195 dolarjev. Prihodnje leto bodo razvijali agitacijo za mladinski odsek.

Poglavje o „svobodi“ v boljševiškem raju

Kakšna svoboda vlada v Rusiji, dokazuje zelo oster članek »Izvestij«, ki so ga priobčile ob priliki aretacij mnogoštevilnih sovjetskih pisateljev, ki jih režim obtožuje, da so bili člani trockistične zarote. »Izvestja« pravijo, da so ti pisatelji izpodkopavali sovjetsko literaturo ter izkvarjali njeno tendenco s tem, da so delali proti režimu in proti njegovim socialnim pogledom z ozirom na proletarsko državo. Javno povedo »Izvestja«, da sovjetski znanstvenik in literat ni svoboden, ampak da njuna glavna naloga ni kakšno »estetiziranje«, temveč utrditev komunističnega režima in njegove politične ideologije. Glava protistalinskih pisateljev je bil Auerbach, brat Jagodove večletne priležnice, ki je bil načelnik društva sovjetskih pisateljev. Kakor je zanimivo dejstvo, da je na čelu sovjetskim pisateljem bil Žid, tako je tudi skrajno značilno, da »Izvestja« pisateljem očitajo protiproletarsko miselnost samo zato, ker so v opoziciji proti Stalinu. Treba pa je tudi opozoriti na protislovje, v katero pada glavni sovjetski organ, ki nikoli ni mogel zadosti zabavljati zoper zapadne evropske literature, češ da so v službi buržuaznega svetovnega reda. Medtem ko sovjetski pisatelji uživajo največjo svobodo! ... Kakšna je ta svoboda, se vidi sedaj popolnoma jasno, ko veliko število pisateljev sedi v zloglasni Ljubljani pri kruhu in vodi in se bodo morali pred sodiščem zagovarjati za svoje pisateljsko delovanje, ker niso sledili političnim smernicam diktatorja, katerega avtoriteto v zadevah marksizma velik del komunistov s Trockim na čelu sploh taji. »Izvestja« pa bi se morala tudi spominjati, kako zelo so vedno zakričala, kadar je bil na zapadu aretirani kakšen komunistični inteligent, medtem ko Stalin sedaj najbolj radikalno levičarske pisatelje komunistične države v masah zapira.

Zelo značilen članek pa je priobčila tudi »Pravda«, ki se pritožuje, da so duhovniki podvojili svojo versko delavnost, dočim komunistične organizacije ne kažejo zadostne vneme, da bi vršile protiversko propagando. »Pravda« opozarja na to, da je osnovno načelo komunizma, da komunizem in vera na noben način in pod nobenim pogojem nista med seboj združljiva in da tam, kjer je komunizem, ne more in ne sme biti vere.

V Turkestanu so se stvorile mnogoštevilne vstaške čete, ki napadajo manjše sovjetske garnizije po različnih krajih. Ponekod so vojake ponoči nenadoma napadli in vse pobili. Več krajev so vstahi zasedli in vse komuniste pobili. Vrhovni poveljnik sovjetske armade centralne Azije Dibenko se je sam postavil na čelo kazenskega pohoda zoper vstaše.

Pomanjkanje živil je vedno bolj občutljivo. V znanem Dnjeprpetrovsku v Ukrajini, ki je važno središče kovinarske industrije in šteje 200.000 prebivalcev, manjka kruha že dva tedna. Zaradi tega je prebivalstvo zelo razburjeno in je priredilo demonstracijo, ki jo je morala zadušiti policija z orožjem. Tudi korupcija se zelo širi in so v Kubiševu zaprli predsednika sodi-

Vsem, ki se obračajo na Družbo sv. Rafaela za izselitev v Francijo, javljamo, da za enkrat ni izgleda, da bi bila izselitev mogoča. Zato naj se tozadevno ne obračajo na družbo.

Smrt kosi med Slovenci v Ameriki.

Pred kratkim sta se vršila v chicški slovenski naselbini dva pogreba. Prvi, ki je podlegel smrti, je bil Anton Krapenc, St. 1901 So Loomis Stret. Star je bil 65 let ter je prišel v Ameriko pred 35 leti iz Iga vasi pri Ložu. Tukaj zapušča dva sinova, Antona in Franca, v starem kraju pa ženo, enega sina ter brata in sestro. Pogreb je bil iz cerkve sv. Stefana v Chicagu. Druga, ki jo je pobrala smrt, je bila 75 letna gospa Marjeta Verbišar, 8604 So Loomis St. Zapušča dva sinova in dve hčeri. Zalujočim sorodnikom naše iskreno sožalje.

Naši rojaki v Severni Ameriki poslušajo slovensko besedo in pesem iz domovine.

Radijski program iz Jugoslavije, ki je bil zadnjič oddan v Belgradu preko berlinske kratkovolne postaje, se je čul v Chicagu še precej jasno, če upoštevamo daljavo in silno veliko vmešavanje drugih postaj. Saj to je celo morje radijskega valovanja, ki neprestano deluje v zraku. Pisec teh vrstic je našel jugoslovanski program nekaj minut po začetku, prav ko je slovenski govornik minister g. dr. Miha Krek govoril o dolgotrajni borbi slovenskih voditeljev v dunajskem parlamentu in je navedel vsa važna zgodovinska dejstva, ki so privedla vse tri južne bratske slovanske narode v eno nerazdružljivo državno življenje. Minister g. dr. Miha Krek je govoril jasno in razločno, tako da smo ga prav dobro razumeli. Na tem mestu se mu za prisrčne besede v imenu vseh Slovencev v Severni Ameriki iskreno zahvaljujemo. Pesmi se pa niso čule tako čisto, ampak je njih lepo milobno kvarilo večno tresenje valovja. Vsekakor pa smo bili tudi petja veseli, saj smo čuli domovino po zraku.

Če je mogoče, bi svetovali, naj bi jugoslovanska vlada raje napravila dogovor s »Columbia Broad Casting Systemom«, da bi ta program oddajala po Združenih državah. Na ta način bi ga čula vsaka slovenska hiša, dočim ga sedaj tisti, ki nima izredno dobrega radijskega aparata, ne more poslušati. Bolje bi bil en program na mesec, pa tisti res dober, kakor pa dva, ki ju pa velika večina naših ljudi ne more poslušati. Merodajne činitelje v domovini prosimo, naj o tem razmislijo in store vse, da bodo tudi najrevnejši naši izseljenci po Severni in Južni Ameriki mogli v tujini poslušati slovensko besedo in pesem.

Finančno poročilo Zapadne slovenske zveze za l. 1936

V to podporno društvo sprejemajo samo Slovence, četudi angleško govoreče. Svoj sedež ima zveza v državi Colorado. — Preostanek od prejšnjega leta 225.750.— dolarjev, dohodki v letu 1936 67.632.— dolarjev, skupni dohodki 293.383.— dolarjev. Izdatki v letu 1936 53.710 dolarjev. Ostane na koncu leta 1936 239.672.— dolarjev.

Radio Ljubljana in izseljensko vprašanje. Od zdaj naprej bo v Radio Ljubljana vsakih štiri najst dni ob petkih ob 19.30 predavanje o naših izseljencih. Ta predavanja imajo namen poživiti v domovini zanimanje za našo kri v tujini.

šča, ker se je dal podkupovati. Z njim pa je zaprtih tudi veliko njegovih tovarišev po raznih krajih Rusije, po katerih sedaj potuje posebna komisija pravosodnega komisarijata, da preišče sodno upravo po vsej državi.

Izseljenske novice

Druga skupina 35 ameriških Slovencev je dospela na oddih v domovino dne 7. t. m. Vozili so se z največjim parnikom sveta »Normandie«. Skupino vodi g. Avgust Kollander. Na kolodvoru jim je bil prirejen prisrčen sprejem. Vsem kličemo: Dobrodošli!

Naš poslanik v Buenos Airesu minister g. dr. Izidor Cankar je pred kratkim obiskal naše izseljence v Rosariu in okolici. Z velikim navdušenjem in simpatijami so naši izseljenci in tudi argentinska javnost sprejeli poslanika naše države povsod, kamor je prišel.

Slovenski župnik g. Judnič Janez, doma iz Se-miča, ki zdaj pastiruje v Denver, Colo., USA, je te dni obhajal svojo srebrno sv. mašo. Bog ga živi še mnogo leta!

Jugoslovanski kulturni vrt v Clevelandu priredi dne 25. julija tega leta veliko narodno slavnost, ko bo v prostorih Kulturnega vrta odkrita Cankarjeva soha. Prvotna soha, katero je podarila ljubljanska mestna občina, je bila ukradena. Zaradi tega je vodstvo naročilo novo soho, ki bo slovesno odkrita 25. julija. Ob tej priliki dospe iz domovine v Cleveland profesor g. dr. Franc Trdan.

Ministrstvo zunanjih zadev je sporočilo Družbi sv. Rafaela, da je imenovan za generalnega konzula na novo ustanovljenem generalnem konzulatu v Rotterdamu g. dr. Josip Miličič, dosedanjí svetnik v zunanjem ministrstvu. Zunanje ministrstvo nas obvešča, da se bo g. generalni konzul ogledal v pisarni Rafaelove družbe v Ljubljani, kjer želi dobiti potrebne informacije o naših izseljencih v Holandiji.

Društvo sv. Alojzija št. 47 KSKJ, v Chicagu, Ill., USA, je poslalo Družbi sv. Rafaela lepo pismo glede izseljenske zbornice, ki bo ustanovljena 25. avgusta v Ljubljani. Vsi člani in članice se strinjajo z akcijo za sodelovanje in so poslali tudi članarino 1 dolar. Izseljenci, posnemajte in pristopajte k zbornici, ker bo v vašo veliko korist.

Argentinski nadzornik v slovenski šoli, Dr. Žavno šolsko vodstvo, kateremu je naš šolski osrednji odbor javil, da sta se otvorili dve jugoslovanski šoli — ena na Paternalu, druga pa na Dock Sudu — je poslalo svojega posebnega nadzornika, da si ogleda paternalno šolo. Gospod nadzornik se je o napravah in o ljubeznivosti otrok prav pohvalno izrazil. V nekaterih pokrajinskih slikah, ki vise na stenah v učilnicah, je g. nadzornik takoj spoznal razne naše kraje, kjer je tudi sam že bil, ter je povedal, da je ves navdušen za lepoto naše zemlje.

Slovenci iz Saavedra, Južna Amerika, sporočajo, da so ustanovili novo društvo pod imenom Slovensko kulturno in podporno društvo »Ivan Cankar«, ul. Correa 4785.

Slovenski ples v ameriški javni šoli. Javna šola East Madison je priredila pred kratkim na svojem vrtu slovenski narodni ples. Več tisoč otrok raznih narodnosti je nastopilo in vsi so bili oblečeni v krasnih slovenskih narodnih nošah.

Naši izseljenci v Willard, Wis., USA, kjer prebivajo že nad 25 let, so imeli pred kratkim veličasten shod za katoliški tisk. Shodu je predsedoval g. Ludvik Perušek. Med odličnimi govorniki, ki so nastopili na shodu, moramo omeniti g. p. Bernarda Ambrožiča, ki je v mesecu maju obiskoval naše ljudi v Canadi in pri tem spoznal in predložil številnim zborovalcem upravičeno potrebo po dobrem katoliškem časopisu. Enako številno obiskani shodi so se vršili tudi v Clevelandu, Pittsburghu in v Newburghu.

Novi doseljenci. Ravnateljstvo za priseljevanje v Buenos Airesu, Južna Amerika, je objavilo statistiko, iz katere je razvidno, da je letos do konca maja prišlo v Argentino 15.818 novih doselencev, dočim jih je lani prišlo v istem času nekoliko več, namreč 16.185. Med temi izseljenci je tudi precej Slovencev.

Izseljenski muzej v Splitu je bil pred kratkim odprt.

Franc Ribič, rudar:

Kaj bo z nami?

Francija, Merlebach 30. junija 1937.

Pod tem naslovom je v zadnji številki »Rafaela« pisal zelo upravičeno g. Andrej Ferjuc zanimivo in za nas Jugoslovane žalostno dejstvo. Piše namreč o 40% popustu na železnici ob času plačnega dopusta, ki so ga deležni skoro vsi izseljenci v Franciji, samo mi Jugoslovani ne, ker nimamo s to državo delavske pogodbe in je torej za nas zopet nov udarec. Razumljivo je, da si marsikateri hoče ob času plačnega dopusta pri svojih sorodnikih ali znancih pokrepi in ohladiti »nusa od neprestanega ropotanja tovarniških in rudniških strojev.

Ob tej priliki zopet apeliramo na našo vlado, da čim prej sklene delavsko pogodbo s Francijo, ki bo ščitila nas jugoslovanske izseljence in da bomo imeli iste ugodnosti, kakor jih imajo izseljenci drugih držav. Naj tu omenim ugodnosti Poljakov, ki imajo svoje učitelje, duhovnike, šole, brezposelno podporo, krasno urejene časopise itd. Za podaljšanje potnih listov plačajo letno 7,25 frc, dočim plačamo mi 27,50 frc. Iz tega se vidi, da mi plačamo največ in imamo najmanj ugodnosti.

Prosimo jugoslovansko vlado, da upošteva naše prošnje in energično dela za tozadevno konvencijo. Tozadevnih prošenj je že šlo mnogo v Belggrad in je že skrajni čas, da se tudi za nas nekaj ukrene.

Napačno pa je, če se nekateri izseljenci jezijo na Družbo sv. Rafaela, češ da še ni nič doslegla. Tako mišljenje je popolnoma napačno. Družba ni v vladi in je odvisna od volje vlade. Družba sv. Rafaela je že in še bo mnogo storila za nas izseljence in smo ji za to delo zelo hvaležni.

Za drugi izseljenski kongres, ki ga bo priredila Rafaelova družba, pa predlagamo sledeče:

1. da jugoslovanska vlada sklene čim prej s Francijo delavsko pogodbo;
2. da zniža takso za podaljšanje potnih listov v višino drugih držav;
3. da preskrbi izseljenskemu učitelju g. Jan-koviču primerno plačo, da bo lahko prišel v Merlebach.

Filipič Avguštin:

Moje življenje v Franciji

V junijski številki »Rafaela« sem bral o brezpravnem stanju jugoslovanskih izseljencev v Franciji, pa sem se ob tem spomnil, kako se je meni tam godilo. Leta 1930 sem odšel v Francijo na poljsko delo. Sedemmesečno pogodbo sem končal ter sem še potem 7 mesecev ostal pri istem gospodarju. Tedaj sem pri delu padel, tako da dalj časa nisem bil sposoben za delo. Leva roka mi je bila poškodovana. Pri gospodu sem se zanimal v zadevi bolniške blagajne, a mi je odgovoril, da za Jugoslovane v Franciji bolniška blagajna ne obstoja, prav kakor tudi za Čehoslovake ne. Le Poljaki so imeli bolniško blagajno. Ko sem hotel pisati na jugoslovanski konzulat, mi je rekel, naj počakam, da bo on poizvedel o stvari.

Kmalu sem odšel drugam v službo, ki sem jo dobil pri borzi dela. Tam sem bil za kravarja in konjarja ter sem opravljal razna domača in poljska dela. Pri tej gospodinjini sem se ponesrečil oktobra 1931, in sicer sta mi divja konja stisnila prsni koš in trebuh. Nihče mi ni mogel pomagati v nesreči. Čutil sem v prsih in trebuhu vedno večje bolečine, tako da sem iskal zdravniško pomoč. Ko sem čez osem dni hotel iti drugič k zdravniku, sem dobil tistega dne za obed krompirjevo solato z oljem in kisom. Jed me je v ustih čudno pekla, zato sem polovico obeda vrgl pod mizo. Pozneje sem ugotovil, da me je hotela gospodinja zastrupiti. Zdravnik mi je po preiskavi naročil, naj pijem mnogo mleka

V »Rafaelu«, ki ga vedno rad prebiram, sem zapazil, da imajo pravico pisati tudi otroci. Do zdaj so se že nekateri oglasili v domovini in tudi v tujini. Tudi mene veseli pisanje, zato bi rad za enkrat povedal, kakšno dolžnost čutim do rodni bratcev in sestic v tujini. »Tujina je mačeha«, tako so nam pisali naši sorodniki iz Egipta, kjer si služijo že 20 let trdi vsakdanji kruh. Tujine še nisem videl, mislim pa si iz raznih dopisov, ki jih čitam v »Rafaelu«, da je velika nevarnost za našo šolsko mladino, da se nam narodno za vedno zgubi. Nam mladim bo treba vcepiti veliko ljubezen v šoli, da bomo stopili v ožje stike s pomočjo »Rafaela« z brati in sestricami v tujini. V šoli se učimo marsikaj zanimivega v zgo-

govini in zemljepisju, o naših izseljencih, zlasti o izseljenski mladini pa ne slišimo niti besedice. Kako prijetno bi nam bilo v šoli, če bi se mogli učiti ali vsaj kdaj slišati o naših številnih rojakih, ki so šli za kruhom po vseh delih sveta. Zdi se mi, da bi morale naše oblasti podpirati težnje in zamisli, ki jih ima naša Rafaelova družba v Ljubljani o izseljenskem vprašanju. — Saj ni mogoče ljubiti in pomagati izseljencem, če pa o njih prav ničesar ne vemo. — Najprej jih moramo spoznati, potem jih bomo ljubili. Do tega koraka pa nam morajo pomagati naši vzgojitelji v šoli.

Sprejmite, gospod urednik, moje vdane pozdrave!

Janko Božič, dijak, Ljubljana.

Znižana vožnja za izseljence

Vse direkcije državnih železnic v Jugoslaviji, kakor tudi Rafaelova družba v Ljubljani so dobile od generalne direkcije državnih železnic iz Belgrada sledečo objavo:

1. Jugoslovanskim izseljencem, ki žive v tujini, kakor tudi izseljencem, tujim državljanom, ki žive v inozemstvu, a so jugoslovanskega porekla, je dovoljena polovična vožnja za eno potovanje od meje do domače postaje in do meje pri odhodu. Za izseljence, ki želijo obiskati Oplenac, je dovoljena ravno tako polovična vožnja od meje do Mladenovca ali Arandjelovca, nato od Arandjelovca ali Mladenovca do domače postaje in za eno potovanje od domače postaje do meje pri odhodu.

Izseljenci bodo na podlagi objave, izdane od naših konzularnih oblasti v inozemstvu s potrdilom, da potujejo zaradi obiska svojih domov, a za tuje državljanse še, da so jugoslovanskega pokolenja, kupili vozno karto za polovico normalne cene od meje do domače postaje ob prihodu in od domače postaje do meje pri odhodu. Izseljenci, ki želijo obiskati Oplenac, bodo kupili pod istimi pogoji polovične karte od meje do Mladenovca ali Arandjelovca do domače postaje in od domače postaje do meje.

Ob izdajanju voznih kart bodo postaje žigosale legitimacije v znak, da je pravica do polovične vožnje izkoriščena.

2. Izseljencem, ki žive v Ameriki, pa naj so jugoslovanski državljani ali ameriški državljani jugoslovanskega porekla, je dovoljena polovična vožnja za vsa posamezna potovanja.

To pravico morejo izseljenci izkoristiti le tedaj, če v potnem listu naše konzularne oblasti vpišejo: Na podlagi rešenja g. d. št. 5137/37 velja za kupovanje voznih kart za polovico normalne vozne cene za vsa potovanja na progah jugoslovanskih državnih železnic v času od 20. junija do 31. oktobra 1937 leta.

Obe pravici za polovično vožnjo, pod točko 1. in 2. veljata od 20. junija do 31. oktobra 1937.

Dopisnikom »Rafaela«!

Dopisi za prihodnjo številko »Rafaela« morajo biti v uredništvu 28. julija, najkasneje pa do 1. avgusta, ker more prihodnja številka zaradi kongresa iziti že 7. avgusta. Zato, prosimo, pohitite z dopisi.

in mi dal listek za gospo. Ta ga je prebrala in postala hudo preplašena in zmedena. Tako sem hodil vsakih osem dni k zdravniku in ga sproti sam plačeval, ker mi je gospa rekla, da bom denar dobil od bolniške blagajne pozneje. Dejala mi je tudi, da naj službo pustim, če ne morem več delati, da si poišče drugega delavca. Ker mi je denar za zdravnika začel primanjkovati, sem ga prosil za vstop v bolnišnico. Obrazložil sem mu tudi, da ima vse moje listine iz bolniške blagajne gospodinja, kakor mi je to povedala.

Po štirih tednih bivanja v bolnici mi je zdravnik odsvetoval iti nazaj k gospodinjini in sploh v tisto vas. Kljub temu sem šel, da izterjam še nekaj svojega zaslužka in pobrem svoje stvari. Vsega zaslužka mi niso hoteli dati, zato sem šel k orožnikom in potem na sodnijo. Tam so mi svetovali, naj pišem na jugoslovanski konzulat. Ta je zahteval najprej moje dokumente, nato pa se je začelo pisarjenje na vse strani in iskanje moje pravice tako dolgo, da sem končno le dobil povrnjenih nekaj izdatkov za zdravnika. Gospa me je namreč prijavila za bolnega samo 26 dni, v resnici pa sem bil bolan že deseti mesec. Ko sem se z gospo zaradi tega sprl in hotel pisati na jugoslovanski konzulat o tistem zastrupljenem kosilu, ki ga je ugotovil sam zdravnik, je postala vsa zbegana. Ko sem nato čez nekaj dni pred jedjo vzel od zdravnika predpisano zdravilo, sem zopet občutil močno delovanje strupa. Hitro spijem mleko in vodo, pomešano s soljo, nakar sem prišel bruhati.

V soboto po tem sem videl skozi okno, kako me soseda ves čas opazuje, če bom še vzel zastrupljeno zdravilo. Ko sem vzel zdravilo v roke, se je hitrih korakov blizala mojemu oknu. Ven-

dar steklenice nisem odmašil, temveč sem le delal tako, kakor da pijem zdravilo iz žličke. Nato je odhitela, misleč da sem zaužil strup in da bo kmalu po meni. Ko me je čez dobro uro videla še živega, je bila vsa iz sebe. Ponudil sem ji v šali zdravilo, a ga je odklonila. Zdravilo sem skrivaj vlival v posebno steklenico, katero še vedno hranim za preiskavo. Tisti petek, ko sem pil zastrupljeno zdravilo, sta prijezdila k meni dva orožnika ter mi svetovala, naj takoj zapustim to mesto. Opazil sem pri tem, kako je uslužbenka pri isti gospodinjini prisluškovala našemu pogovoru. Tudi njo sumničim, da je sodelovala pri zastrupitvi. Zastrupljenega zdravila jima nisem mogel dati in si tega nisem upal, ker sem se bal, da bi mi v tem slučaju še bolj stregla po življenju. Vso zadevo pa sem točno popisal jugoslovanskemu konzulatu, katerega sem tudi prosil za svoje dokumente.

Ko sem nesel pismo na pošto, sta me ustavila dva moža. Prvi se je izdajal za Španca, drugi pa je bil Čehoslovak. Zvabila sta me v gostilno. Tam se nam je pridružil še občinski predsednik. Naročil sem čašo limonade, ki je pa gostilničarka precej dolgo ni prinesla. Ko pokusim to osvežilno pijačo, občutim zopet močno zastrupljenje. Zahvalim se prisotnim in hitim domov, da si rešim življenje. Ker nisem dobil mleka, sem vzel le sol z vodo. Bila je strašna noč! Proti jutru slišim trkanje na vrata, a mogel sem le bolešno vzdihniti. Vstopil ni nihče. Trenutek nato slišim dobro znani glas človeka, ki je rekel, da nisem ne živ ne mrtve. Čez nekaj časa pride neki mož s steklenico vina ter me sili, naj pijem. Nato je prišel še neki človek in me silil, naj grem v gostilno, a jaz sem vse odklo-

Kaj delajo naši po svetu

Nemčija

Gladbeck. — Dne 20. junija nas je zopet veselo presenetil naš pevski odsek pod vodstvom g. Franca Dobravca s svojim lepim petjem pri popoldanski pobožnosti v cerkvi. V zadnjih mesecih se je pevski odsek pomnožil z novimi mladimi močmi. Po cerkveni pobožnosti je bilo zborovanje, ki je bilo to pot zelo dobro obiskano. Obiskalo ga je tudi mnogo gostov, katere je predsednik g. Jože Dobrave še posebno tople pozdravil. Svetnik g. Tensundern se je v svojem govoru spomnil srebrne poroke g. Antona Kostanjevca in ge. Ane Kostanjevce. Posebno naša jubilarica je storila že toliko dobrega za društvo, da bo njeno ime ostalo vedno vsem v neizbrisnem spominu. Kdo pač ne pozna njenih ljubkih pesmic, katere naša mladina tako rada deklamira. Škoda je le, da gospa ni hranila svojih pesmi in se jih je zato že precej porazgubilo. Gospa je bila pač preskromna, da bi iskala v svojem delu sebe, temveč je gledala vedno, da je pomagala društvu. V imenu vseh je želel g. Tensundern obema najprisernejši čestitke. Prav tako se je g. Tensundern spomnil godu našega izseljenskega učitelja g. Slibarja, ki je posvetil vse svoje moči izseljenski mladini, katerega ga je v tako kratkem času vzljubila. Toda ne samo v šoli, tudi izven šole neumorno deluje v narodnostnem in kulturnem oziru med izseljenci. Pripravil nam je že veliko lepih prireditev, odkar je med nami. Želel mu je še veliko uspehov in svetlih dni med svojimi rojaki. Pa tudi ostalih Antonov in Alojzjev se je spomnil naš predsednik, tako da smo morali neprestano vstajati in vzklikati zdaj temu zdaj onemu društvu članu. Gospod izseljenski učitelj se je vsem zahvalil in obljubil, da bo vedno rad delal kot doslej. Posebno ga veseli, ko vidi, da rojaki čutijo z njim in ga vedno podpirajo v njegovih stremeljih. Gospod predsednik in izseljenski učitelj sta nadalje izčrpno poročala o letošnjem izletu v domovino tako odraslim, kakor otrok, nakaar je gospod predsednik zaključil uspešno zborovanje.

Gladbeck. — Izlet izseljencev iz Nemčije v domovino. — Ker ni mogoče dobiti nobenih deviz za Jugoslavijo, smo bili prisiljeni, da ne organiziramo vožnje v večjem obsegu v domovino. Ker pa se hočejo nekateri vsekarer peljati z nami v domovino in so zadovoljni z to Rm, katere smejo vzeti s seboj, bomo orga-

nizirali vožnjo za tiste, ki imajo svoje v domovini, da lahko živijo dva tedna, ne da bi jim bilo treba vzeti s seboj večje vsote denarja. Torej tisti, ki se zadovoljite z desetimi markami, se pridružite naši vožnji. Zaradi te vožnje se obrnite na predsednika Društva sv. Barbare v Gladbecku (Dobrave Jože, Gladbeck i. Westf., Landstrasse 48). Ne dajte se begati od ljudi, ki vam pripovedujejo, da je naša vožnja prepo-vedana.

Gladbeck. — Vidovdanska proslava. Neizmerno idealizma mora imeti tisti, ki hoče delovati med izseljenci. Pripravljen mora biti na najhujša razočaranja, podtikanja in nešteto drugih sikan, če hoče vzdržati pri svojem delu. Toda v osebi g. Slibarja so dobili naši izseljenci v Gladbecku moža, ki se ne ustraši nasprotnikov. Naravnost občudujemo njegovo vztrajnost in nezlomljivo voljo, s katero deluje med nami. Danes je zaključil prvo leto svojega plodnosnega delovanja. S svojo mladino nam je zopet na Vidov dan pokazal uspehe svojega dela. To je že tretja samostojna prireditev v devetih mesecih. Pa koliko dobrega bi lahko še storil, če bi ga merodajni činitelji v polni meri podpirali. Toda on se vedno smeje in pravi: Bo že enkrat bolje.

Prvikrat so naši izseljenci na tako svečan način proslavili v Gladbecku Vidov dan. Proslava, ki je bila v veliki dvorani Rokodelskega doma, so obiskali naši izseljenci v obilnem številu. V uvodu nam je zapela izseljenska mladina državno himno, nakaar nam je izseljenski učitelj g. Slibar v krasnem govoru predložil dogodka usodnega Vidovega dne. Po govoru so se vrstile deklaracije in petje mladine. Zlasti je bila našim izseljencem všeč zborna deklaracija deklic prvega šolskega leta. Za zaključek je nastopil mladinski zbor s troglasnim petjem, ki je navdušilo vse prisotne. Zlasti lepo je zapela mladina koroško narodno pesem »Kje so tiste stezice« in srbsko narodno pesem »Tamo dalekoc. Prireditvi je prisostvoval tudi nemški poročevalec, ki je g. Slibarju čestital k uspehu. 30. junija so prinesli vsi gladbeški nemški časopisi zelo laskava poročila o tej prireditvi. Na tej prireditvi smo pogrešali zastopnika kr. konzulata iz Düsseldorfa, čeprav je bil na prireditvi povabljen.

Po prireditvi je g. Slibar obdaroval otroke s pecivom in drugimi lepimi darili in spominčki na domovino — Jugoslavijo. Veselje je bilo gledati našo mladino, ki se oklepa svojega učitelja kakor očeta. Takih učiteljev bi potrebovali v Nemčiji še več. Prav zaupno smo zvedeli, da g. Slibar že šesti mesec vzdržuje šolo v Gladbecku popolnoma iz svojega. Malo več uvidenosti bi bilo vendar treba pri merodajnih oblasteh, saj se s tem jemlje naši državi le ugled v tujini, ko pač vsi gledajo in merijo naše korake.

Jeretin Albin.

Holandija

Potovanje v Jugoslavijo iz Holandije in Belgije.

Transport iz Holandije in Belgije gre dne 20. avgusta zvečer iz Aachena. Do Aachena se peljemo z avtobusi. V soboto 21. avgusta zvečer prispemo na Jesenice oziroma Lesce-Bled. Od tam na Brezje, kjer prenočimo in se v nedeljo udeležimo slavnosti 10letnice Društva sv. Rafaela. Po končani slavnosti lahko vsak potuje na svoj dom, oziroma lahko se še udeleži drugega izseljenskega kongresa v Ljubljani dne 25. avgusta. Le želebi bi bilo, da se jih čim več udeleži kongresa. Vrnemo se v petek 9. septembra zvečer iz Ljubljane.

Vožnja iz Aachena do Jesenice stane 600 belg. frankov ali 37 holandskih goldinarjev. Otroci do 4. leta ne plačajo nič, od 4. do 10. leta polovico.

V Jugoslaviji imamo polovično vožnjo od Jesenice do doma in nazaj.

Priglasiti se je treba vsaj do 4. avgusta. Prijave sprejema v Belgiji p. Hugolin Prah, Watterschei, Groote laan 36, in izseljenski učitelj g. Stoviček Svato, Eysden, Katanjelaan 29. V Holandiji pa preč. p. Teotim Heerlen, in predsedniki Društev sv. Barbare. Potni list je treba imeti v redu.

Eysden. — Jugoslovansko društvo sv. Barbare je priredilo dne 23. majnika Jalenovo igro: »Lesena peč«. Zopet so nam vrli igralci pripravili nekaj zabave. Kljub lepemu vremenu je bila udeležba povoljna. Še iz Winterslaga so nas obiskali.

Winterslag. — Novo ustanovljeni ženski odsek Jugoslovanskega podpor. društva sv. Barbare

nil. Končno je prišel še tretji, ki je prinesel pečeno kokoš in mi jo ponujal. Bil sem previden in sem vse te prijazne ponudbe in povabila odklonil.

Nazadnje je prišla še gospa sama in zahtevala, naj odidem v sosedno vas k njenim sorodnikom, ker potrebuje prostor za drugega službenca. Grozila mi je, da mi vrže moje stvari iz hiše. V desnici je skrivala predmet, ki ga v poltemi nisem mogel spoznati. Rekel sem, da vendar ne morem oditi brez dokumentov. Zahtevala je pojasnila, zakaj da sem poslal dokumente na konzulat. Odrnil sem, da je konzulat to zahteval. Čez nekaj dni sem dobil na pošti svoje dokumente od konzulata. Zahteval sem od gospodinje potrdilo za odhod. Napisala je, da sem odšel v novembru 1931, v resnici pa je bilo to v juniju 1932. Nato sem se podal na pot in po pešhoji osmih kilometrov prišel k nekim Prekmurcem, ki so mi dali nekoliko mleka in 40 frankov za pot.

Odpeljal sem se v Pariz h generalnemu konzulu Jugoslavije in tam vse obrazložil ter prosil zdravniško pomoč. Konzul mi je rekel, da on ni zdravnik ter dodal, naj se odpeljem drugo jutro v Jugoslavijo. Nekaj časa sem čakal na dvorišču, nato pa so me poklicali v pisarno in me vprašali, koliko imam denarja. Izročil sem jim 105 frankov, ki so mi jih vzeli, da bi kupili vozno karto za Jugoslavijo. Ostalo mi je v žepu še nekaj frankov, s katerimi sem — bolan — moral živeti nekaj dni v vele mestu. Zvečer me je nekdo peljal na stanovanje in k večerji, za kar sem mu moral izročiti vse denar. V resnici pa je bilo stanovanje in večerja brezplačna nekem zavetišču. Naslednjo noč sem šel prenočiti

tudi tja, a bil sem tako oslabil, da nisem mogel ničesar zaužiti. Nisem se mogel več držati pokonci. Zvrnil sem se na posteljo in bilo mi je, kakor da se mi vsled boleznin in onemoglosti bliža zadnja ura. Poklicali so zdravnika, ki je odredil, naj me z avtom Rdečega križa odpelje v bolnico. Poklicali so policijo, ki me je zaslislala, nakaar sem vse povedal o zastrupljenju. V bolnici sta bila pri meni do polnoči dva zdravnika. Bolniška sestra mi je dala tableto in mleko. Ostal sem miren in nisem čutil več tolike bolečine. Ob pol treh zjutraj pride bolniška sestra ter mi pregleda noge, roke in obraz ter pravi: »S tem možem je pri kraju!« Kmalu se vrne z umivalnikom in me umije. Nato prideta dva zdravnika, me preiščeta, nakaar reče eden izmed njiju: »Mrtev!« Bil sem tako slab, da se nisem mogel ganiti, kajti vse moči so me zapustile.

Bil sem 14 dni v bolnici, nato so me odpustili. Sledi noči nisem vedel, ne kod ne kam. Za pet frankov, ki sem jih dobil v bolnici, sem se odpeljal na jugoslovanski konzulat. Tam so mi povedali, da je moja vozna karta za Jugoslavijo, ki so mi jo kupili, zdaj že propadla, ker sem bil v bolnici. Izročil sem konzulu zadnjih par frankov, kar je bilo seveda premalo, a jih je kljub temu vzel. Ko sem iskal svoje stvari, sem opazil, da so mi pokradli vse razen jopiča in strgane srajce. Vse sem prijavil v pisarno. Ko sem zvečer iskal stanovanje tam, kjer sem se prej dvakrat prenočil, je bilo vse zaprto in zapечатeno. Šel sem nazaj na konzulat in hotel tam kje na hodniku prenočiti. Konzul me je vprašal za denar, nato pa me napodil, naj grem pod zemljo spat. Še prej je segel v žep ter mi

dal 70 centov. Jaz nisem razumel, kako naj grem spat pod zemljo, ker še nisem vedel, kakšno čudo je v Parizu pod zemljo. Dobil sem listek z naslovom za prenočišče ter šel k policaju, ki mi je pokazal, kod naj grem spat pod zemljo. Šel sem po stopnicah pod zemljo ter prišel v tunel. Bil je razsvetljen. Nekaj časa hodim pod zemljo in pridem na električno podzemeljsko postajo. Kupil sem za zadnji denar karto in se odpeljal neznankam. V vozu sem vprašal moža, kje naj izstopim. Ta mi je povedal, da sem zamudil že tri postaje. Izstopil sem in se peljal v drugo smer in tako taval do polnoči, ko sem končno le našel stanovanje, kjer bi normalno moral biti že ob šestih zvečer. Tam me niso hoteli spustiti noter, češ da je že prepozno in da naj grem na policijo. Romal sem nazaj na gornji svet in spal na policiji. Zjutraj sem šel zgodaj na konzulat. Povedal sem konzulu, da sem mu zelo hvaležen, da sem videl to podzemeljsko čudo. Omenil sem še, da sem mimogrede slišal, kako sta dva moža spraševala po bolnem Jugoslovancu. Obrnil sem se stran, ker sem želel imeti mir. Konzulat me je spravil na postajo in odpeljal sem se z vlakom v domovino. Kako potuje bolan človek brez denarja, brez hrane in prave obleke na občinske stroške, si lahko vsak misli.

Pripomniti moram še, da sem od doma večkrat pisal na konzulat v Francijo. Vso zadevo sem razložil in predal celo advokatu v Murski Soboti, ki naj bi poiskal zame pravico ter izterjal od krivcev, ki so grdo ravnali z menoj, odškodnino, vendar še po nekaj letih nimam nobenega odgovora. Napisal sem to v premislek vsem, ki mislijo zapustiti dragi dom.

je priredil za binkošti pod načelstvom gospe Mernikove lepo uspelo veselico, čigar čisti dobiček gre v prid blagajne društva, liti dan smo imeli tudi prijeten obisk iz Holandije. Avtobus je pripeljal naše Slovence, po večini iz Brunssuma na obisk k rojakom v Belgijo. V Waterscheiu so se udeležili slovenske službe božje, pogostila pa jih je vrla družina Černjakova. Popoldne so si ogledali Eysden, zlasti novo cerkev in v Winterslagu so bile slovenske večerice in gori imenovana prireditve.

Waterschei. — Umrl je naš rojak g. Jakob Bevc. V rudnikih, zlasti v Franciji, si je nakopal bolezen, ki ga ni več zapustila. Iskal je

zdravja tudi v domovini, pa po kratkem izboljšanju se je bolezen povrnila in ji je podlegel. Naj v miru počiva, preostalem naše iskreno sožalje.

Med našimi izseljenci se širijo govorice, češ da je jugoslovanski notranji minister prepredil doseljevanje Jugoslovancev oziroma Slovencev v Belgijo. Vsem, ki tako mislijo in te govorice prenašajo, bodi povedano, da je edino belgijska vlada merodajna dovoliti priselitev novih delovnih moči. Zadnje čase se vrše pogajanja z belgijsko vlado in je upati, da bo dovolila prihod vsaj nekaj stotinam.

Francija

Merlebach. — Naše potovanje v Jugoslavijo. Čas prigrasitve je tu. Kdor dela pri »Sarre et Moselle« ali »Petite Roselle« in nima svoje Carte d'identité v redu, naj se takoj prigrasi pri podpisnem. Poleg denarja naj niti ne pozabi prinesiti tudi dve fotografiji s seboj, ko se pride prigrasiti. Drugi mesec bo »Rafaël« prinesel ves program našega potovanja, natančni vozni red in vsa potrebna navodila. Če kdo še nima »Rafaëla«, naj ga takoj naroči, da bo poleg drugega dobro informiran o našem potovanju. Kdor želi sporočiti domov prihod na Jesenice, naj to sporoči: Na Jesenice pridemo v nedeljo 22. avgusta z brzim vlakom ob 6.45 zjutraj, z Jesenic se odpeljemo z brzim vlakom ob 7.30. Čez dan je splošna želja, da ostanemo na Brezjah, popoldne pa se odpeljemo naprej v Ljubljano in od tam na vse strani, tako da bomo prenočili že doma. Na srečno svidenje!

Stanko Grims, izselj. duhovnik.

Merlebach. — Slovenci tekmujejo ob vsaki priliki. Prav zanimivo je, kako naši rojaki-rudarji tu v tujini tekmujejo ob vsaki priliki s prav dobrim uspehom z vsemi narodi, ki so tu zastopani. Znano je, da so naši rojaki najboljši delavci — poznajo jih vsi — in so jim pogosto zaradi tega zlasti domačini nevoščljivi. Kadar zapoje harmonika v rokah naših rojakov, morajo utihniti vsi drugi. Kadar zapoje skupina naših rojakov, mora utihniti radio in gramofon, tujei pa zvedavo izprašujejo, od kod so prišli ti ljudje, ki pojejo, kot bi imeli bogve kakšne pevske šole. Tudi v predstavah, obdelovanju polja, snažnosti, gojitvi cvetlic, okrasitvi hiš, oken, v kuhinji — v prejšnjih časih pravijo, da so bili tudi pri kozarcu pravi mojstri —, danes znajo štediti in skrbeti za svojo bodočnost...

V nedeljo 27. junija so naši rojaki zopet javno tekmovali. Merlebaški nemški cerkveni zbor je obhajal 20letnico, 14 cerkvenih pevskih zborov s 600 pevci se je udeležilo te proslave. Velika merlebaška cerkev je bila popolnoma polna pevcev in poslušalcev. Nastopili so cerkveni zbori iz raznih fara s 40 do 70 pevci. Izmed priseljencev je bil povabljen samo naš cerkveni pevski zbor iz Merlebacha. Ko je prišel na vrsto, so navzoči radovedno prislunili, kaj in kako bo zapel najmanjši zbor pri tej tekmi — s 16 člani. Zbor je zapel našo preprosto, pa vedno lepo: »Marija skozi življenje« in to tako, da je velika cerkev kar donela v močnih akordih te pesmi. Tri kratke kitice so zadostovale, da so bili vsi udeleženci zopet navdušeni za naše lepe pesmi.

Ko je bil prvi del proslave v cerkvi končan, smo šli vsi na veliki merlebaški trg, kjer so bili odlikovani stari cerkveni pevci, ki že pojejo 25, nekateri 30, eden izmed njih celo 72 let

v cerkvenem zboru. Nastopila so zopet pevska društva — proti koncu se enkrat naš cerkveni zbor. Zapel je »Pozdrav Gorenjske«. Vsa proslava je trajala precej dolgo. Po proslavi so od vseh strani čestitali našemu cerkvenemu pevskeemu zboru in hvalili naše pesmi. Tudi pri našem zboru nekateri pojejo že od začetka dalje. Tem in pa vsem drugim kličejo: Le pogumno dalje v zavesti: petje lepih nabožnih pesmi, ki prihaja iz vernega srca, je trikratna molitev!

Stanko iz Merlebacha.

Moutiers. — Le glejte, da pridete 1. avgusta vsi na našo prireditev v Homecourt. Storili boste dvojno dobro. Prvič boste imeli zabavo, kakor nikjer drugje, drugič pa boste podprli našo društveno blagajno, ki se je zadnje čase, ko smo morali dati precej podpor, izdatno izpraznila. Spodobi se tudi, da nam obisk vrnete. Kolikokrat smo mi že šli drugam na prireditve. V slogi je moč, zato prvega avgusta vsi na našo igro. Spored bo bogat. Spored boste že izvedeli in brali na vabilih, ki vam jih bomo poslali.

Tuquegnieux-Marine. — Proslava Vidovega dne se je vršila v nedeljo 4. julija v slovenski kantini. Spored: Triglavski marš, jugoslovanska himna, pomen Vidovega dne (govoril Radič ml.), deklaracije šolskih otrok, zaključni marš Mladi vojaki (s petjem). Proslave se je udeležila šolska mladina, tamburaško društvo, zastopniki delavskih podpornih društev in Katoliške akcije izseljenskih žena. — Bolezen ošpice, ki se je nekaj mesecev mudila nepovabljenam med nami, je odšla drugam. Otroci so zopet zdravi in pridno hodijo v šolo.

Lievin. — Zadnjo nedeljo v juliju, to je 25., bo običajno vsakoletno naše romanje na Loretto pri Lievinu. Ob 10 bo slovesna sv. maša s pridigo, popoldne ob 2 pete liturgije Matere božje. To leto se je romanje malo »zakasnilo«, ker je bilo treba počakati, da so bila notranja cerkvena dela dovršena. Upati je, da se bo, kakor prejšnja leta, tudi letos zbralo obilo rojakov na prijaznem griču pri Materi božji Loretski.

Dne 27. junija je nastopilo lievinsko društvo sv. Barbare z lepo uspelo igro: »Črna ženica«. Igralci so častno storili svojo dolžnost in želi zaslužen pohvalo. Le žal, da sta nam isti dan kar dva cirkusa delala konkurenco in ni bila zato udeležba tako velika kot je prireditve zaslužila.

V Lille smo dobili novega konzula, ki si je s svojim ljubeznivim in korektnim nastopom na mah osvojil srca. Želimo mu, da bi na novem mestu preživel med nami veliko veselih in plodonosnih ur.

Severna Amerika

Smrt dveh slovenskih duhovnikov v Severni Ameriki.

Zadnje dni je smrt zopet posegla v vrste dušnih pastirjev ameriške Slovenije in ugrabila kar dva od njih. Prvi, ki je postal nje žrtev, je bil mlad duhovnik v Clevelandu g. Šuster Jožef, drugi pa je podlegel g. Moder Albin v Bridgewilleu, Pa. Vest o smrti g. Šusterja je pretresla ves slovenski Cleveland, zlasti pa newburško naselbino, iz katere je pokojni izšel. Pokojni g. Šuster je še na zadnjem katoliškem shodu za katoliški tisk dne 21. marca govoril v angleškem jeziku. Bil je zelo finega in mirnega značaja. Pokojni Šuster Jožef je bil doma iz newburške slovenske naselbine. Rojen je bil 13.

maja 1910. Ljudsko šolo je dovršil pri sv. Lovrencu, nato je obiskoval Cahtedral Latin šolo, bogoslovne študije pa je dovršil v semenišču Our Lady of The Lake. Ker je bil posebno nadarjen, so ga predstojniki poslali na posebno znano univerzo v Inomost na Tirolskem, kjer je dovršil svoje študije z odliko. V Inomosti je bil 29. marca 1936 leta posvečen za duhovnika. Novo mašo je pel v farni cerkvi svoje matere v Vavti vasi na Dolenskem. Nato se je vrnil v Ameriko, kjer je imel ponovitve nove maše v cerkvi svetega Lovrenca. Letos pa mu je ugrabila smrt mlado življenje in je odšel po plačilo k Bogu.

Drugi, ki ga je pobrala smrt, je g. Moder Albin, župnik na slovenski župniji v Bridgewille, Pa. Pokojni je bil doma z Dolenskega iz oko-

lice Novega mesta in je prišel v Ameriko leta 1900. Semenišče je dovršil v St. Paul, Minn., in v Owerbrok, Pa., nakar je bil leta 1905 posvečen za mašnika. Služboval je najprej na raznih župnijah v Pa., nato nekaj časa v Springfieldu, potem se je zopet vrnil v Pa., kjer je zdaj dočakal svoje usodopolno delo in tudi sredi tega dela za vedno utihnil.

Vsem sorodnikom in številnim našim izseljencem, ki žalujejo za pokojnima gospodoma, naše iskreno sožalje. Obe pokojnima gospodoma pa bodi ohranjen najlepši spomin med ameriški Slovenci in Bog naj jima bo dober plačnik.

Sest novih maš med Slovenci v Severni Ameriki.

Po predelih Severne Amerike, kjer prebiva nad 500.000 slovenske krvi, deluje zdaj okrog 126 slovenskih duhovnikov. Temu številu se je pridružilo letos v začetku junija še šest novomašnikov, ki bodo istotako delovali med našimi izseljenci. Novomašniki so: Rev. Alojzij Medic OFM, doma je iz Chicaga, kjer mu živita še oče in mati, sestra in pa brat, drugi brat je klerik pri franciskanih v Lemontu in študira filozofijo. Ime mu je brat Karel. Ena sestra mu je pa tudi v redu šolskih sester in uči v šoli sv. Cirila in Metoda v Shebougau, to je sestra Alojzija. Rev. Alojzij Medic je imel novo mašo pri sv. Štefanu v Chicagu, pridigar pa je bil kanonik J. Oman, ki deluje pri sv. Lorencu v Clevelandu, Ohio.

Rev. Andrej Svete, OFM. Rojen je bil v Forest City, Pa. Starši so doma iz Borovnice, ki so mu pa pred nekaj leti umrli. Njegov brat, Rev. Avgustin, OFM, župnikuje pri sv. Janezu v Detroitu. Rev. Andrej Svete je pel novo mašo v Forest City, kjer mu je pridigar p. Hugo Bren, OFM.

Rev. Ciril Šircelj, OFM. Doma je iz Shougan, Wisconsin, kjer mu živita oče in mati z številno družino. Ena sestra je redovnica v redu slovenskih šolskih sester pod imenom sestra Blanka, ki zelo pridno piše v »Ave Marije«, ki izhaja v Lemontu. Uči na hrvaški šoli v Jollietu. Gospod Ciril Šircelj je pel novo mašo v Shebougau, kjer mu je pridigar p. Salezij Glavnik, OFM.

Rev. Alojzij Potočnik, rojen v Rock Springsu, Wyoming. Novo mašo je imel v Denwerju, Colo., kamor je odpotoval na to slavnost tudi priljubljeni župnijski pomočnik pri sv. Lovrencu v Clevelandu Rev. Julij Slapšak, ki mu je pri novi maši govoril. Rev. Potočnik je član reda Benediktincev, ki imajo svoj sedež v Canon City, Colo.

Rev. Herman Golobič, OC. Farani župnije Marije Vnebovzete v Pittsburghu, Pa., so se vneto pripravljali, da bi kar najbolj slovesno proslavili novo mašo dne 6. junija, ki jo je daroval slovenski sin te župnije Rev. Herman Golobič iz reda Karmeličanov. Slovensko novo mašo je pel ob asistenci več duhovnikov. Slavnostni govornik je bil domači župnik Rev. Kebe.

Novomašnik je bil rojen dne 3. decembra 1912 v Pittsburghu, Pa. Ljudsko šolo je dovršil v slovenski farni šoli leta 1926. Tedaj se je odločil za višje šole in odšel v Mount Karmel Collegie v Niagara Falls Ont., Canada. Tam je dovršil višjo šolo in novicijat v samostanu reda Karmeličanov. Svoje bogoslovne študije je pa dokončal v Chicagu.

Novomašnik je sin Janeza in Ane Golobič. Oče je doma iz Stopič pri Novem mestu, mati pa iz Mirne peči na Dolenskem. Mati mu je umrla že pred desetimi leti.

V župniji Marije Vnebovzete so imeli Slovenci dosedaj že štiri nove maše in sedaj je bil prvi slučaj, da je rojak novomašnik Golobič rojen v tej fari, kjer je bil krščen, prvič obhajan in birman, v isti cerkvi je tudi daroval novo mašo. Je to tudi prvi slučaj za Društvo Marije Device KSKJ št. 50, da je njega član postal novomašnik.

Rev. Franc Srebrnarn, rojen 7. februarja leta 1912 na Calumetu, Mich. Novo mašo je pel dne 20. junija v Detroitu, Mich.

Domovina iskreno pozdravlja in čestita vsem šestim novomašnikom in jim želi obilo božjega blagoslova pri delovanju med našimi izseljenci, zlasti pa med našo slovensko mladino, ki se že potaplja v valovih tujine.

Južna Amerika

Buenos Aires. — Na naši strani zemlje se sedaj borimo z zimo. Kar do ničle pade mraz v jutranjih urah in je seveda že bila mnogokrat slana. Snega ni bilo, kajti to veselje se doživi komaj na sedem let enkrat.

Zato seveda siromaki niso dosti bolj oblečeni in je marsikdo, ki mu zima do živega seže. Nekateri so tako iz lenobe, ker v tej deželi lenuhov ni treba iskati; drugi pa po nesreči. Za dan sv. Antona se delijo darovi siromakom župnije. Dan za dnem se priključajo in imamo zapisanih že 800. Nihče ne misli prav, če sodi, da je tu kruha preveč...

Novic pa je vedno nekaj. Šlo smo že tako daleč, da jo imamo. Ima že čez 50 otrok. Sestre, ki jo vodijo, bodo pa seveda morale biti apostolsko ubožne, če bodo odvisne samo od nas Slovencev. Kakih 200 pesov najmanj bo treba vsak mesec. To je čeden denar.

Tudi jugoslovenska šola, srbohrvaška, »gre« dobro. Seveda z mnogimi začetnimi težavami.

Posebno, ker »domobranski« ljudje še kar ne morejo preboleti starih komedij in zelo hladno gledajo na vse, kar se počne s strani državnih ljudi.

Mali so imeli zelo lepo prireditve. Seveda so imele sestre dosti dela, da so stvar navežbale. V usta otrokom, ki jim z vseh strani brne španski glasovi, je res težko spraviti pravo slovensko besedo. Pa so sestre svojo nalogo sijajno rešile. Tudi udeležba je bila prav lepa.

Posebna slovesnost je pa bila zaključek naše majniške pobožnosti. Prekosili smo sami sebe. Toliko slovenskih ljudi še ni bilo na nobeni slovenski verski svečanosti. Več ko 600! Na veselici se je že videlo toliko ljudi skupaj. V cerkvi še ne. Od vseh strani so prihiteli in so se srečali znanci, ki se že po več let niso videli. Krasen solnčen popoldan. Po govoru, ki ga je imel g. Kastelic, po litanijah na prostem pred lursko votlino se je razvila dolga lurska procesija po arkadah, ki so postavljene prav tako kakor v Lurdu na Francoskem. Še Argentinci so se nam pridružili in občudovali naše lepo petje.

V juniju bomo imeli spet svečanost. Obletnico slovenske mase v Avellanedi. Takrat bodo mati pač kaj vrgli čez ponvo! In bodo štrukliji in bob. Nekaj šundra je tudi treba. Če hoče kdo priti, naj se kar požuri, ker če ne pride do noči 27. junija, bo prav vse zamudil. Če pa pride ob pravem času, se bo pa lahko prepričal, kako dobre duše so naši Prekmurci in kako tudi Slovenci. Zakaj samo oni so napisali besedo Slovence, ker se čita na gostilni napis »slovenski bar«.

Politika je tu kaj razgibana. Bližajo se predsedniške volitve. In mislite si, da je mnogo takih, ki bi radi vlekli tiste denarce in uživali tisto čast.

Na komuniste so pa zelo hudi. Kar grdo jih stiskajo. In tako katoliški postajajo, da bodo menda res vpeljali vero kot obvezen predmet.

Kmalu bo imela verouk polovica Argentine. Mesto Buenos Aires se seveda temu upira. Imajo Judje preveliko besedo. Pa tudi njim ne gre vse po sreči, ker so jim zaprli te dni 11 sol. Končam.

Samo še pozdrave naj pristavim.

Hladnik Janez.

Največja in čisto naša domača zavarovalnica je

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Poleg vseh vrst elementarnega zavarovanja vodi predvsem **življenjska zavarovanja** v najrazličnejših kombinacijah, kakor: za slučaj smrti, smrti in doživetja, za doto, za starostno preskrbo i. t. d.

V posebnem „KARITAS“ oddelku goji pod izredno ugodnimi pogoji ljudska **življenjska zavarovanja**, za slučaj smrti, za starostno preskrbo in za doto.

Preden sklenete življenjsko zavarovanje, se obrnite po pojasnila in ponudbe na

Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani, Miklošičeva c. 19 (v lastni palači).
Podružnice v Splitu, Sarajevu, Beogradu, Zagrebu in Celju; zastopstva v vseh krajih Jugoslavije.

ZADRUŽNA TISKARNA

REG. ZADRUGA Z O. Z.

V LJUBLJANI

TYRŠEVA (DUNAJSKA) C. 17

Izvršuje lepo in po nizki ceni: reklamne letake, lepake, vabila za prosvetne gledališke odre in koncerte; vizitke, kuverte, tiskovine za urade, hranilnice, posojilnice, trgovine ter vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela

TELEFON 30-67

Vse novice

iz domačih krajev izveste najprej in najbolj zanesljivo iz splošno razširjenega tednika

DOMOLJUBA

Izhaja vsako sredo in velja za vse kraje inozemstva polletno 30 Din

Naroča se v upravi **DOMOLJUBA** v Ljubljani

*Prijatelj
izseljencev je*

GLASNIK
presv. Srca Jezusovega

ki obiskuje vsak mesec v velikem številu naše izseljence širom po svetu. — Kjer ga še ne poznate, ga takoj naročite. Ne bo Vam žal! Stane doma 16 Din, za inozemstvo protivrednost 25 Din (v tuji valuti)
Vsak naročnik dobi brezplačno v dar koledar, lepe slike in mesečno prilogo Bengalski Misiionar
Pišite takoj na naslov: Uprava »GLASNIKA«, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9 (Jugoslavija, Slovenija)